

RECENZE A ANOTACE

TEKELI, J., TOMÁŠ, L., HOFFMANN, M.: Komentár k zákonu č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajoch). Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2021

Začiatkom decembra 2021 vyšiel vo vydavateľstve Wolters Kluwer komentár zákona o samosprávnych krajoch, ktorý je spracovaný k 20. roku účinnosti uvedeného zákona na Slovensku a predstavuje v porovnaní s dostupnými dvoma stručnými komentármi (Machajová, J., 2001; Košičiarová, S., 2009) prvý komplexný a vyčerpávajúci komentár k tomuto zákonu. Vyplňa tak medzeru na knižnom trhu vo sfére odbornej literatúry z danej oblasti. Privítajú ho preto nielen orgány územnej samosprávy aplikujúce právo, ale aj vedecko-pedagogickí pracovníci na univerzitách a legislatívci. Komentár má potenciál priťahovať aj pozornosť širšej odbornej verejnosti, vrátane študentov práva, keďže v ňom obsiahnuté analýzy predstavujú užitočný študijný materiál a sú zároveň aj potenciálnym zdrojom, z ktorého môžu čerpať tvorcovia vysokoškolských učebníc alebo skrípt.

Komentár je dielom skúseného autorského kolektívu, ktorého členovia sú vďaka svojej profilácii zárukou konzekventného výkladu zákona v čo najširšom kontexte so všetkými relevantnými faktami a právnymi predpismi.

Doc. JUDr. Jozef Tekeli, PhD. (25 % textu) je docentom na Katedre ústavného práva a správneho práva Právnickej fakulty Univerzity P. J. Šafárika v Košiciach. Je tiež lektorom Justičnej akadémie Slovenskej republiky, Bratislavskej Business School Ekonomickej univerzity v Bratislave, Akadémie vzdelávania samosprávy i samostatných regionálnych vzdelávacích centier. Zdobí ho bohatá publikačná činnosť, ako aj prednášková činnosť na domácich aj zahraničných univerzitách. V aplikačnej praxi pôsobí ako advokát. Vo svojej aplikačnej a vedeckovo-výskumnej praxi sa zameriava predovšetkým na inštitúty územnej samosprávy.

JUDr. Lukáš Tomaš (50 % textu) je absolventom Právnickej fakulty Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach. V súčasnosti pôsobí na Ústave teórie práva Gustava Radbrucha avizovanej fakulty. Výskumne sa profiluje na kontrolu právnych noriem správnymi súdmi, ako aj na prieniky teórie štátu a práva a územnej samosprávy. Pravidelne publikuje v odbornej tlači, vystupuje na konferenčných podujatiach doma i v zahraničí, je aktívnym riešiteľom grantových úloh. Aktívne participuje na legislatívnom procese a tvorbe lokálneho práva. V aplikačnej praxi sa zameriava predovšetkým na oblasť verejného práva (ústavné právo, správne právo, trestné právo).

JUDr. Marian Hoffmann, PhD. (25 % textu) je sudcom Krajského súdu v Prešove, kde súčasne zastáva funkciu predsedu správneho kolégia. Predtým

krátko pracoval v advokátskej kancelárii. Vyše 15 rokov pôsobil ako prokurátor na netrestnom úseku prokuratúry, kde mal možnosť dôverne sa oboznámiť s fungovaním a problémami obecnej samosprávy v Slovenskej republike i v zahraničí. Aktívne sa zúčastňuje vedeckých konferencií, je autorom monografií a odborných článkov zo sféry ústavného a správneho práva. Ako lektor prednáša v Justičnej akadémii Slovenskej republiky a pre vzdelávacie organizácie územnej samosprávy.

Štruktúra komentára je determinovaná povahou publikácie. Chronologicky usporiadané ustanovenia komentovaného zákona sú doplnené odkazmi na súvisiace ustanovenia zákona, súvisiace právne predpisy a zoznam odbornej literatúry. V závere väčšiny komentovaných ustanovení je pripojená vybraná relevantná judikatúra ústavného súdu a všeobecných súdov a aj stanoviská iných štátnych orgánov, vrátane vhodne vybranej (a inšpiratívnej) českej judikatúry.

Zámer autorov predložiť komplexný a vyčerpávajúci komentár viedol k extenzívnemu prístupu a postupu spracovávaní matérie. Reflektuje rozsiahle znalosti autorov nielen z oblasti správneho práva, ale aj súvisiacich vedných disciplín (napr. heraldiky a pod.). V procese interpretácie ustanovení zákona aplikujú autori jednotlivé výkladové metódy s pozoruhodnou zručnosťou, rešpektujú ich hierarchiu a obvyklý spôsob ich použitia. Vychádzajú zo štandardných metód výkladu a vedeckej práce, pričom je potrebné poukázať najmä na rozsiahle aplikovanie systémovej metódy, vrátane dôkladnej vzťahovej analýzy právnych noriem a ústavne konformného výkladu. Z metód, ktoré sa z pohľadu teórie práva spravidla vnímajú ako nadštandardné je hojne uplatňovaný teleologický výklad, ako aj komparatívny výklad, ktorý rozširuje problematiku o (stredo)európsky kontext.

Okrem judikatúry pripojenej k záveru komentovaných ustanovení je judikatúra analyzovaná aj v samotnom texte komentára. Pre aplikačnú prax má značnú relevanciu aj časté uvádzanie príkladov.

Vlastné analýzy a interpretácie autorov často vedú ku kritickým úvahám, spravidla vyúsťujúcim do početných návrhov *de lege ferenda*, ktoré majú potenciál nielen prispieť k odbornej diskusii ohľadom spracovávanej matérie, ale osloviť aj orgány tvorby práva a skvalitniť tak existujúcu právnu úpravu.

Marta Tóthová